

ІСТОРІЇ ДЛЯ ДУШІ

ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

№8 (20) серпень 2023
Ціна договірна

4 820230 060041 >

volyn.com.ua

Історія до сліз:

«Завагітнієш
через
3 роки»

І вона пішла
від коханого

Життєва драма – на с. 6 »

Фото із сайту vista.com.

Фото з архіву родини СМІТЮХІВ.

● НІХТО, КРИМ ТЕБЕ

7 дітей
і 27 онуків!

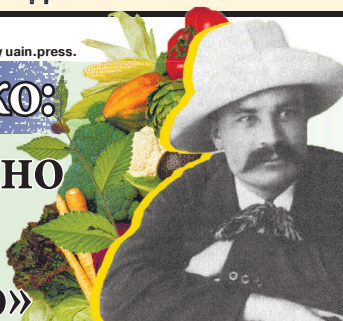
Два серця
зустрілись
– а їхнє кохання
подарувало вже
стільки сердець!

Репортаж із дому поліського подружжя Лідії та Івана Смітюхів (на фото) читайте на с. 2-3 »

Фотоколаж із сайту uain.press.

Володимир Винниченко:
«Кохати можна одночасно
двох, трьох, п'ятьох...
Любити – тільки одного»

Особиста драма геніального українця – на с. 10-11 »

Жінки заради
нього були
готові на все...

Лаванда захистить
вас від недобрих
духів, негараздів
і зурочення

Корисні поради – на с. 15 »

Фото із сайту idea-sad.com.ua.

19 листопада мине 40 літ, як подружжя побралось.

7 дітей і 27 онуків!

Два серця зустрілись – а їхнє кохання подарувало вже стільки сердець!

● НІХТО, КРІМ ТЕБЕ

У подружжя Лідії та Івана Смітюхів із села Боровне Камінь-Каширського району на Волині – семеро дітей, 27 онуків. «Я щаслива, що народилася у такій сім'ї – в люблячих і добрих батьків», – каже наймолодша донька Оксана. І ці слова, впевнена дівчина, можуть повторити кожен її брат та сестра

Катерина ЗУБЧУК

«ГАРНИЙ ЗНІМОК, НА ЯКОМУ ТАКА ВЕЛИКА РОДИНА. АЛЕ ЯКИЙ ТО НЕЛЕГКИЙ ТРУД — ВИРОСТИТИ СЕМЕРО ДІТЕЙ!»

Наше знайомство з Лідією Миколаївною та Іваном Миколайовичем Смітюхами і їхньою наймолодшою донькою Оксаною, котра живе ще в батьківській оселі, почалося зі світлини, яка на видному місці в одній із кімнат просторого будинку.

– То ми дочку Ірину заміж віддавали в липні цього року, – розповідає багатодітна мати. – Уже шестеро наших дітей мають свої сім'ї. Два сини – Вадим і Саша – побудувалися по сусідству з нами, а Юля, Оля, Іра й Сергій пороз'їжджалися з рідного села.

Оксана, котра була присутня при нашій розмові, на моє зацікавлення, що б хотіла сказати про своїх маму й тата, го-

ворить:

– Я щаслива, що народилася у такій сім'ї – в люблячих і добрих батьків. Переконана, що такої ж думки мої сестри й брати. Мама наша дуже працює, все їй треба встигнути. Якщо до лісу йдемо, то вона має найбільше ягід, грибів назбирати. Тато ніколи не сидить без діла. І хазяйство запорає, і в поле, як треба, поїде. А головне – те, з якою теплою вони ставляться одне до одного й бережуть свою любов, даровану Богом. Гарний знімок, на якому така велика родина. Але який то нелегкий труд – виростити семеро дітей! Ми, дочки й сини, вдячні батькам за їхню турботу. За те, що привели нас до Бога. Змалку я ходила на зібрання в Дім молитви. А от коли мені виповнилося вісімнадцять, то у мене був вибір – могла стати православною. Але на той час я вже твердо вирішила, що хочу служити Богу якраз у Церкві християн віри євангельської, в яку колись мене привели мама й тато, й прийняла хрещення...

Це зараз, коли дочки й сини повилітали з батьківського гніздечка, у хаті Смітюхів тихо, «аж незвично». Як тут колись було гамірно, тепер тільки згадують, зібравшись великою родиною – уже із зятями, невістками. І, звичайно, онуками, яких у бабусі й дідуся – 27, ще одне дитя – «у дорозі» (дівчинку чекає донька Ірина). Цьогорічної весни такою нагодою

було 66-ліття тата.

Ось така сьогодні родина Смітюхів, коли зберуться батьки, їхні доньки й сини, зяті й невістки та 27 онуків.

«ПОБАЧИВ ЧОРНЯВУ ДІВЧИНУ, ПОДУМАВ: «ЯКА СИМПАТИЧНА», – Й ГАДКИ НЕ МАЮЧИ, ЩО ТО БУДЕ МОЯ ДРУЖИНА»

Іван Смітюх – боровенський. Лідія Миколаївна – із сусідньої Житнівки. Перший раз він побачив її ще за декілька років до того, як почали зустрічатися й побралися.

– Це було в кінці 1970-х, – пригадує чоловік. – Я вже в армії встиг відслужити, по «сезонах» поїздити, грошей заробити й машину купити (то були «жигулі», ще перша модель, але в час дефіциту радів і цьому). Якогось дня їхав у Житнівку. Обіч дороги побачив чорняву дівчину, яка йшла навпроти. Подумав: «Яка симпатична», – й гадки не маючи, що то буде моя дружина.

Одне слово, кинув погляд і поїхав далі. Але, видно, вже все йшло до того, аби вони познайомилися. Ось як про це розповідає Лідія Миколаївна:

– Я працювала у Камінь-Каширському – в їдальні ПМК-70. Уранці прийшла зі своєї Житнівки у Боровне, аби звідти автобусом добратися до райцентру. Рейс же, на який так поспішала, чомусь відмінили. А це ж андропівський час – старші люди пам'ятають, що з дисципліною тоді дуже строго було – за запізнення могли й покарати. Тож коли хлопець на «жигулях» зупинився й запропонував підвезти, не вагаючись, погодилася.

Це й був Іван Смітюх, який у своїй пасажирці впізнав дівчину, на яку звернув колись увагу, їдучи в Житнівку, і зрадів, подумавши, що, мабуть-таки, не випадково зустрів. Наближався той час, коли він і Вона стануть парою. Хоч, виявляється, дівчина за іншого вже збиралася виходити заміж.

– Справа в тому, що в 1982-му мало бути весілля, – каже Лідія Миколаївна. – Покликав мене за дружину хлопець, який працював у ПЕСі у Камінь-Каширському. Але якось було весілля в родичів у Житнівці, в людей віруючих – п'ятидесятиків, на яке й мене запросили. Після цього мої плани помінялися. Я в дитинстві трохи ходила на зібрання з бабою й дідом. Чула Слово Боже. А як на тому весіллі побула, то подумала: «Якщо зараз не піду в Дім молитви, то мені призову Божого до покаяння більш не буде». Коли ж вирішила прийняти віру християн віри євангельської, то сказала про це хлопцеві, з яким ми мали одружуватися. Наречений нібито й не був проти. Але коли дізнався про мою умову, щоб і він прийняв цю віру (аби не сталося, що після весілля чоловік, як це буває, не пускає дружину в Дім молитви), то він не пристав на мою пропозицію. Так і розсталися...

Зате тепер вони були разом на зібраннях із Іваном Смітюхом, який освідчився їй, запропонував руку й серце, і вона відповіла взаємністю. 19 листопада 1983-го було їхнє весілля.

А така компанія зібралася в березні цього року на татові 66-ліття (тут ще нема дочки Олі із сім'єю, тобто ще 11 осіб).

«НУ ЩО ТИ ЇЇ СКРІЗЬ ІЗ СОБОЮ ВОЗИШ?»

У хаті батьків Івана Миколайовича починалося сімейне життя молоді родини.

– Я дуже хотів у місто перебраться – Ковель чи Камінь-Каширський, – вертається спогадом у ті літа Іван Миколайович. – Усе агітував Лїду купити десь будиночок. І ми шукали підходящий варіант, та якось не складалося. А в нас уже троє дітей: за сім років, поки жили в моїх батьків, народилися старші дочки Юля, Іра, Оля. «Давай, – говорила дружина, – щось робити, бо ж уже тісно в кімнаті, яку нам виділили, – нема де спати» (в батьківській оселі було ще три мої сестри незаміжні). І закінчилося тим, що ми в Боровному побудувалися. З допомогою мого й Лїдиногo батьків, які мали хист до будівничої справи, швидко дім звели. Уже тут з'явилися на світ наші молодші діти: Бог дав ще троє синів і доньку.

У 1990 році почали Смітюхи хазайнувати на своєму обійсті. Коника тримали, а з часом трактор купили й усе, що треба, аби можна було, не позичаючи в когось реманенту, орати й сіяти, збирати врожай. Бо ж дітей треба було ставити на ноги.

– Як ми пішли у свою

Ми роботу не ділимо на чоловічу й жіночу.

хату, – каже Іван Миколайович, – то я й корову навчився доїти, щоб не ревла, коли відправлю дружину, наприклад, у пологовий будинок (при батьках простіше було – мати чи сестри виручали). І зараз, як треба, то беру дїйницю – і в хлїв.

– Ми роботу не ділимо

на чоловічу й жіночу, – це вже Лїдія Миколаївна додає до слів чоловіка. – Можу й дров нарубати, і гній із хлїва викинути. «Не треба – я сам», – зазвичай так реагує Іван Миколайович на те, що дружина береться за вилка. Але завжди лунає у відповідь: «Нї, я тобі допоможу».

Від чоловіка почула й таке: – Нам уже не раз односельчани говорили: «Ну що ти її скрізь із собою возиш?» – коли бачили, що ми з Лїдою запрягли коника й їдемо підводою в поле. Може, комусь і дивно, що ми всюди вдвох, а нам так добре. Ми звикли до такої нерозлучності.

...У листопаді цього року мине сорок літ із часу таїнства вінчання. Тоді пастор давав молодятam настанова, серед яких були і такі: любити дружину (чоловіка), слухатися одне одного, вміти прощати. З ними в душі й живуть Смітюхи. Як сьогодні кажуть, у житті по-різному буває: можуть і посперечатися – не без цього. Але попросять пробачення і в любові та злагоді йдуть далі. Цю життєву мудрість завжди старалися передати й своїм донькам та синам.

Життєва мудрість Смітюхів: попросити пробачення одне в одного, коли виникне якась суперечка, і в любові та злагоді йти далі.

ГАЗЕТА З ВІРУСОМ ЛЮБОВІ — ПРОЧИТАЄШ І ЗАКОХАЄШСЯ!!! VOLYN.COM.UA

Передплатні індекси місячника «ТАК НІХТО НЕ КОХАВ»: 86771 (для читачів Волинської області) 60779 (для читачів інших областей)

Засновник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Газета «Волинь»
Головний редактор і відповідальний за випуск: ЗГОРАНЕЦЬ Олександр Олександрович
 Зареєстрована 22 липня 2020 року.
 Набрана і зверстана в комп'ютерному центрі ТЗОВ «Газета «Волинь»
Адреса редакції і видавця: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2
E-mail: takvolyn@gmail.com, reklama.volyn@gmail.com
Телефонуйте: 066 82 47 160, 096 77 31 037.

ТЗОВ «Газета «Волинь»
 п/р UA83305299000026007000803281
 АТ КБ Приватбанк, МФО 305299, ЄДРПОУ 02471695
 Друк офсетний. Обсяг – 16 сторінок формату А-4
 Реєстраційні номери: серія ЛВ №571-304Р, серія КВ №23543-13383Р
 Віддруковано: Поліграфічне видавництво «А-Прінт» ТОВ «Дім», м. Тернопіль. Тел.: (0352)52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua.
 Тираж згідно із замовленням. Замовлення №1224

Свідок чужої любові

Фотоколаж із сайту volyn.com.ua.

КОХАННЯ З КОНВЕРТА

Коли померла моя стара тітка Леся (бабусина сестра), ми з братом в дитинстві часто любили грати хованки в її покинутому будинку. Старі меблі, скрипуча підлога, занедбані стіни створювали особливу атмосферу для ігор, іноді здавалося, що це старий будинок із привидами, який жив своїм життям та мав свої таємниці

Ірина ДЕРПАК

Якось, ховаючись біля комоду, я помітила заглибину в старій дерев'яній підлозі. Цікавість спонукала просунути руку і надавити на суху дошку, яка під натиском зламалася. Я знайшла скарб. Так, це була дивовижна знахідка. З-під підлоги я дістала металеву шкатулку, розміром із цеглину. Забувши про хованки, 14-річна я пішла досліджувати вміст бабусиною таємниці.

Усамітнівшись у саду під старою яблунею, відкрила свою знахідку. Це були листи. Старі жовті конверти, делікатно перев'язані тонкою стрічкою, яка від давності втратила колір і здавалася сірою. Здмухуючи пил, обережно відкрила перший конверт. Привернули увагу гарні каліграфічні літери, написані чорним чорнилом. Швидко пробігла очима по тексту. З кожним прочитаним словом моє серце билось гучніше, а дихання ставало нерівномірним. Перегорнула сторінку, щоб знайти дату написання. То був 1929 рік, вересень.

Я дістала решту листів. Їх було 18. Розкладаючи всі в хронологічному порядку, відчула себе детективом, який досліджує чиєсь життя, можливо чиєсь таємниці, які мені не варто було знати. Але автора та адресата цих листів уже не було серед живих, тож я дозволила собі бути свідком чужого кохання.

В одному з конвертів я знайшла маленьку гілочку сухого жасмину. Я впізнала, бо це і мої улюблені квіти, мій улюблений запах. Квітку засушили між сторінками

«Нехай ця гілочка білого жасмину буде тобі весільним подарунком...»

книги, бо мала плоский, майже прозорий вигляд. Я хотіла відчутти її аромат, заплющила очі та вдихнула. Але відчула лише запах старої газети, пилу та сухої трави. Жасмином не пахло. Але ці листи! Вони були сповнені коханням, на яке не вплинув ні час, ні простір. То була любовна історія реальних людей, яка читалася, як захоплива книга.

Коли Ти написала, що виходиш заміж, я з полегшенням зітхнув. Не сердься, моя голубко, бо моя любов у цих тюремних стінах не стала меншою ані на граминку...

«Люба моя, дорога моєму серцю, Лесю! Я зрадив, як дитина, коли нарешті отримав від Тебе листа. Ти так довго мовчала і тим розбурхала мою уяву, бо мені вже ввижалося найгірше. Ти знаєш, моя любя Лесю, що я бажав би нам кращої долі, я волів би терпіти розлуку з Тобою все своє життя, аби знати, що Ти щаслива. Тож коли Ти на-

писала, що виходиш заміж, я з полегшенням зітхнув. Не сердься, моя голубко, бо моя любов у цих тюремних стінах не стала меншою ані на граминку. Але я розумію, що живим не повернусь на мою Україну, до батьків і до Тебе, моя Лесю. А Ти маєш жити далі і бути щасливою, ростити дітей і бути любимою чоловіком, який буде поруч.

На мої довгі прохання нічний сторож кинув у моє вікно гілочку жасмину, я засушив її в єдиній книзі, яку тут маю і перечитую щодня. Нехай ця гілочка білого жасмину буде Тобі весільним подарунком, сухим, але вічним, як і моє кохання до Тебе...

Назавжди Твій Орест.
Червень 1931».

Я шукала наступний, але цей лист був останнім. Так не мало бути – я плакала, – вони мали б бути разом. Я хотіла знати, я мусила знати... чи забула Вона Його...і чи забув Він її. Але Ремарк мав рацію: «Намагатися забути когось – значить весь час про нього пам'ятати».

**м. Коломия
Івано-Франківської області.**

Фотоколаж із сайту pictures.pibig.info.

Три бажання

ПРИТЧА

Дуже бідний рибалка закинув у море свій невід і витяг на берег прекрасну золоту рибку.

– Принаймні буде щось на вечерю для мене і для дружини, – подумав він задоволено.

Але рибка була чарівною і вміла розмовляти:

– Не вбивай мене, не вбивай! Я – цариця усіх риб і маю чарівну силу. Якщо ти мене звільниш, я виконаю три бажання, які задумаєш ти і твоя дружина

Оговтавшись від здивування, рибалка вирішив їй повірити і повернув у море цю чудову рибину.

Повернувшись до халупи, він радісно сказав дружині:

– Цариця риб виконає наші три бажання, жінко! Все, що ми забажаємо, здійсниться!

– Як добре! – вигукнула дружина і додала: – Я ж я голодна, хоч би на

столі з'явилась смачна сосиска!

І її бажання справдилось. – Що ж ти накоїла, дурепо! Ти змарнувала на дурницю одне з трьох бажань, а могла стати власницею десяти фабрик сосисок!.. Яка ж ти дурна, бодай тобі ця сосиска прилипла до носа!

І, звичайно, так і сталося. Сосиску неможливо було віддерти, не завдаючи болю жінці. Тому неминуче третім бажанням було, щоб ця сосиска відліпилась від її обличчя. Так і сталося, і в результаті рибалка і його дружина залишилися ні з чим.

Невідомий автор.

**«Якою мірою міряєте,
такою відміряється й вам»
(Мф. 7:2).**

Запам'ятайте:
«Слово – зброя!».

Росаріо ГОМЕС, історія з книги «100 промінчиків світла» (Львів, видавництво «Свічачо»)

«Не відмовляй мене, не зможеш!»

Фото із сайту uagolos.com.

«Так, я їду з тобою!»

● ХАТА-ЧИТАЛЬНЯ

Звичайний день, схожий на тисячі інших, у постійній біганині за всілякими дрібницями, які так необхідні для життя. Єдине, що вирізняло його, — це те, що Яна вирішила зайти в книжкову крамницю і придбати щось цікаве

Наталка НЕКОЗ

Завжди не вистачає часу, а от сьогодні дівчина захотіла зробити собі подарунок і присвятити вечір найулюбленішому заняттю з дитинства – читанню. Яна не поспішала. Її погляд зупинився на книжці Ремарка. Дівчина дбайливо гортала сторінки свого улюбленого письменника.

— Пробачте, цікава книга? — раптово почула вона незнайомий чоловічий голос.

— Олег, — представився він, — мені вкрай потрібна ваша порада і допомога. Дозвольте запросити вас на каву?

Це була їхня перша зустріч, з якої Яна і Олег відкрили нову сторінку свого життя.

У минулому обоє пройшли кризь біль втрати і розчарування, кожен із них мав гіркий досвід попередніх стосунків, тому відкрити серце і знову повірити було завданням не з легких.

Поруч з Олегом дівчина почувалася щасливою. Здається, вони були створені одне для одного, їм було легко. Вони насолоджувались почуттями, з нетерпінням чекали нової зустрічі, намагалися спіймати погляд, тремтіли від дотиків і відчували кожну емоцію. Надиhaючи одне одного, огортаючи ніжністю, увагою, вони лікували свої душі від поранень минулого, тим

“ **Пообіцяй мені, якщо я не повернуся, я хочу, щоб ти жила і була щасливою!** ”

самим будуючи міцний фундамент взаємних почуттів.

...Війна нахабно увірвалася в їхнє сьогоднішнє, не спитавши дозволу. Жажиття злочинів, страх невизначеності, знищені людські життя і долі...

— Я повинен їхати...

Почувши ці слова, Яна ніби опинилася в іншій реальності, серце завмерло, забракло повітря.

«Як? Чому?» — вона хотіла кричати, хотіла вчепитися в нього і змусити залишитися тут, поруч з нею, у відносній безпеці.

— Ти знаєш, я не можу інакше...

Яна розуміла, що не зупинить його, не

змінить його рішення, не знайде причин, щоб він відмовився від своїх намірів. Але розум не хотів сприймати реальності. В голові була лише одна думка: «Нехай інші, аби не він».

— Пообіцяй мені, — Олег обійняв Яну так сильно, ніби хотів передати всю свою внутрішню силу цій тендітній дівчині, — якщо я не повернуся, я хочу, щоб ти жила і була щасливою! Намагайся не думати про сумне, знайди розраду в друзях, у книжках, роботі, щоб спробувати забути!

Сам Олег думав лише про одне: як йому пощастило зустріти її. Він був вдячний тій потаємній силі, яка змусила його того дня зайти в крамницю і дала впевненість не розгубитися і заговорити до неї. Кохання... Здається, одне слово, а стільки в ньому змістовності, цінності, вічності. Кризь війну, морок, біль, страждання, темряву, негаразди саме це почуття буде давати йому надію і сили не здаватися, штовхатиме вперед, змусить відчувати себе живим, незламним, потрібним.

Яна не могла плакати, вона не хотіла, щоб він бачив її сльози. Але її душа розривалася на шматочки, нестерпно волала від відчаю.

«Ні, я не зможу без нього», — в голові постійно лунала єдина думка.

«Я тільки знайшла своє справжнє кохання. Ще стільки треба пройти разом, навчитися берегти його. Адже воно потребує особливого терпіння й піклування».

Через декілька днів Олег побачив, як Яна збирає речі.

— Ти кудись їдеш? — з хвилюванням запитав він.

— Так, я їду з тобою! — в її словах було стільки рішучості і сили, що Олег не міг навіть нічого зауважити.

— І не відмовляй мене, не зможеш! Я все вирішила, я ніколи не зможу тебе забути.

А Ремарк мав рацію: «Намагатися забути когось – значить весь час про нього пам'ятати». Саме це відбувається зі мною кожної хвилини.

«Як жити з дотиками загиблих на твоєму тілі...»

● НЕЗАГОЙНА РАНА

[залишене в окупації. 3]

Ярина ЧОРНОГУЗ

залишені в окупації, загублені на війні речі мають властивість повертатися. їх повертає любов, викуповуючи останніми там, де виробництво вже припинилося, тому безглуздо сумувати за дорогими речами, лишеними в окупації.

але що робити з дотиками загиблих на твоєму тілі?

як жити з привітаннями та звертаннями до тебе полеглих і залишених на полі бою?

що бачили заплещені очі залишених у бою на окупованих землях? доба відповідей на складні запитання скінчилася разом із війною, залишивши безсмертя запитанням, на які наймудріший, на які найсміливіший не наважиться дати відповідь

хто зведе над останніми поглядами в небо кургани?

війна дарує безкоштовно дорогооплачувану і довгооплакувану істину

тіла нізащо не відпускають тіла, живі помирають разом із мертвими, полегли в бою довго не помирають...

до зими двадцять другого ми не знали, що таке «орел вийняв карі очі на чужому полі, біле тіло вовки з'їли, така його доля»

до кінця лютого, що триватиме цілі роки, ми визнаємо, що бачать очі залишених на полі бою

до кінця лютого, що триватиме цілі роки, ми так і не дізнаємося точної відповіді, як жити з дотиками загиблих на твоєму тілі.

«Завагітнієш через 3 роки»

● **ПЕРЕХРЕСТЯ ДОЛІ** Людмила поспішала. І навіть було взувати туфлі на високих підборах, коли ідеш на співбесіду? На розі вулиці на неї налетів хлопець. Збив з ніг. Падаючи, дівчина почула хрускіт каблука

Олександр ГАНДЗЮК

Оце халепа! Людмила заплакала. На співбесіду вже не встигне! А мала великі сподівання отримати саме цю роботу.

– Ви не вдарилися? – поцікавився хлопець, допомігши підвестися.

– Це не має ніякого значення! Головне, що через вас я втратила роботу!

– Отакої! – сумно відказав він. – А якщо на таксі?

– А туфлі?

– Вам куди?

Людмила відповіла.

– Біля цього офісу є взуттєвий магазин.

Хлопець махнув рукою, зупиняючи таксі.

Купивши туфлі, привітно попрощався, побажав успіху.

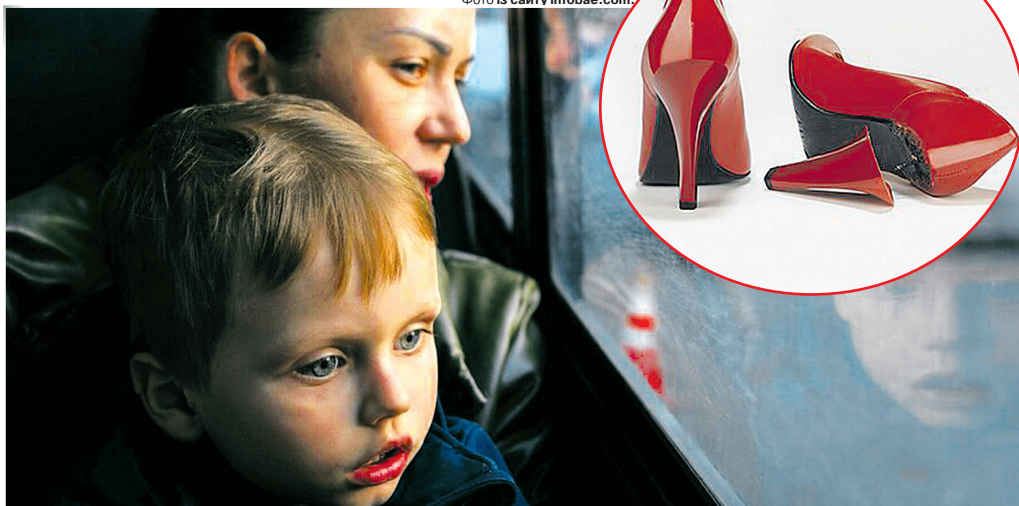
Їй таки дали цю роботу. Тільки чомусь головний менеджер, дивлячись на неї, дивно посміхався. Вийшовши з офісу, вона була здивована, побачивши хлопця недалеко від дверей. В руках у нього був букет троянд.

– Вітаю!

– Але звідки ви знали, що мене приймуть?

– Подзвонив товаришеві. Він тут працює. Порекомендував. Мусив же якось заглядати свою провину.

Людмила тільки усміхнулася. Вони ста-

Людмила була з до болю схожим на нього хлопчиком...

ли зустрічатися. Кар'єра Віталія йшла вгору поволі. Але він був впевнений, що років через три вони матимуть засоби для заможного життя. Хлопець дуже часто говорив про те, що не розуміє безвідповідальності людей, які народжують дітей, не маючи особливо що їм дати.

Одного дня Людмила зрозуміла, що вагітна. Але, не знаючи, яку реакцію це

“ **От халепа! Зі зламаним підбором на співбесіду вже не встигну.**

викличе в коханого, увечері того ж дня, притулившись до нього, сказала: «Чи не народити б нам дитину?»

Реакція Віталія була очікуваною.

– Я ж сказав: через три роки. Зараз ніяких дітей! Чуєш!

Молода жінка не стала говорити про свою вагітність.

Зателефонувавши їй наступного дня, щоб поцікавитися, чому ще досі не прийшла з роботи, хлопець почув, що «абонент тимчасово недоступний».

...Прошло кілька років. Віталій намагався забути свій біль, пробував себе в нових стосунках. Але перед очима стояла Людмила.

Одного разу він поїхав відпочивати до озера. Підійшов до води й отетерів. На березі стояла Людмила з до болю схожим на нього хлопчиком.

– Чому ти не призналася мені?

– Ти б намагався схилити мене до аборту. А я б однаково не погодилася. Але тепер ти, певно, одружений і в тебе є дитина.

– Ні, любя. Я любив і люблю тебе.

А Ремарк мав рацію: «Намагатися забути когось – значить весь час про нього пам'ятати!».

«По вранішніх росах йшли наші долі – щасливі і босі...»

● **СЕНТИМЕНТАЛЬНИЙ СЮЖЕТ** Наше літо втекло в позачасся, наче неслухняне дівчисько. Лише моя душа й досі прибігає на роздоріжжя, де колись не дочекалась тебе. Як і тоді, стоїмо удвох з липнем. Мовчимо. Згадуємо...

Ольга ЧОРНА

Якось випадково зустріла тебе. Ледве впізнала. Хлопчиську з перестиглими карими очима, що трапилось з тобою? Сивина, смуток в очах, заклопотаність. Ти став іншим. Таким далеким і чужим.

«Ти мені простила, що тоді... не приїхав? – запитував винувато. – Я не міг зізнатися... У мене вже була інша...»

Я завжди хотіла розповісти тобі, як сама тоді долала довгу вечірню дорогу. Як липень зцілював мої сльози. Як сумувала наша доля... Але при зустрічі зрозуміла: недоречно це все.

Ти нарікав на життя, роботу, на весь світ. У твоїх рухах було стільки невпевненості, а в голосі – роздратування.

«Ти щасливий?» – запитала я. «Щастя? Казки то все!» – відповів.

Романтику, ти ж писав такі гарні вірші. «По вранішніх росах йшли наші долі – щасливі і босі. Їм небо всміхалось і благословляло. Їх сонце на руки-промінчики, аби зігріти, узяло...»

Я поспішала сказати тобі «до побачення». Пам'ятатиму лише твої закохані вірші. «Ти прийшла із далеких зір і солодко серце забилося. Біля долі моєї спинилась...»

Невже це справді був ти?

«Ти прийшла із далеких зір і солодко серце забилося. Біля долі моєї спинилась...»

лоденька для мене», – резюмував Генріх, зізнаючись, що долає вже шостий десяток років, у «посагу» має двоє дітей і троє внуків, а також смерть дружини. Він був професором, науково упевненим, що усього досяг, усе має, усе пережив. «Якщо такий реалізований, тоді навіть тобі ще хтось чи щось?» – трохи розгублено запитала Уляна. «Щоб відчувати себе мужчиною якомога довше... А для цього мені потрібна жінка», – якимось печально відповів Генріх.

Вони зустрічались протягом року майже кожних вихідних, на які професор їздив у свою країну автострадою Київ – Варшава. Вона насолоджувалась його інтелектом, атлетичним тілом та вмінням мовчати й слухати, аж поки не зрозуміла різницю між поняттями бути жінкою і стати жінкою, тобто дружиною. Насправді Генріх хотів із понеділка по п'ятницю бути сам на сам із собою, а тільки у вільні від інтелектуальної праці дні, суботу й неділю, підтверджувати свою приналежність до статі мужчин. «Для цього

волинські реалії «ламаного» англійською, такою ж російською та польською. Він лише слухав, а на прощання простягнув візитну картку: «Задзвони, руда читачко».

Владнавши у столиці заплановані справи, Уляна надіслала Генріху електронний лист вдячності, адже завдяки йому, вправному водієві, на-

Якщо такий реалізований, тоді навіть тобі ще хтось чи щось?» – трохи розгублено запитала Уляна. «Щоб відчувати себе мужчиною якомога довше... А для цього мені потрібна жінка», – якимось печально відповів Генріх.

віль переждала потяг, на який спізнилась у Ковелі.

Вдруге вони зустрілися лише у жовтні в Ботанічному саду. Пили каву з автомата, сидячи на підмерзлій лавці. Знову говорила лише вона, а Генріх мовчки спостерігав за її губами, час від часу, мов хірург скальпелем, водив поглядом то по її талії, то ковзав нижче... Втомившись від такого препарування очима та від власної балаканини, попрощалась. Генріх провів її до метро «Університет», мовчки простягнув жетон на проїзд. «Дякую, сама маю такий дрібний посаг», – засміялась. Втретє вона побачила Генріха на Волині, мало не під своїми вікнами. Якимось, через мобільну геолокацію, він вирахував її адресу. «Виходь на чай, руда читачко», – коротко запросив іноземець.

Чай був із млинцями, а перший спільний вечір – грудкою. Контакт між Інь і Янь ніяк не налагоджувався. «Ти замо-

чоловікові потрібна будь-яка жінка, не обов'язково молодша на двадцять років іноземка», – резюмувала їхні стосунки Уляна. І прогнала мудрагеля з хати, видалила його номер з телефону, щиро намагалася забути. Хоч його запах, що наче кликав до материнства, ще довго її переслідував.

Минуло кілька років. Росія напала на Україну і погрозувала вторгненням у батьківщину Генріха – Польщу. В український прокат виходив фільм «На Західному фронті без змін» за однойменним романом Ремарка. Уляна їхала на прем'єрний показ у Києві, знову запізнилась на потяг, знову «голосувала» на зупинці-лавці посеред корчів полину. Спекотний серпневий вітерець приніс пахощі спогадів, солодких, гірких і солоних.

А Ремарк мав рацію: «Намагатися забути когось – значить весь час про нього пам'ятати».

м. Луцьк.

«Ти замолоденька для мене», – резюмував Генріх.

Ремарк мав рацію

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ
Інколи піти від когось – це більше, ніж роками існувати під одним дахом, спати під однією ковдрою, пити каву з однієї чашки. Доля не має випадкових зустрічей, стосунків і справ, ця пані химерна і розумом незбагненна

потяг із Ковеля, добиралась автостопом по трасі Варшава – Київ. Стояла на зупинці, обіч дерев'яної лавки, зарослої полином. Сонце пекло, випалюючи добіла пофарбоване в рудий колір жіноче волосся. Йой, таки жінки, бо сорокарічної, сивокосої, хоча на вигляд її сприймали за дівчину до тридцяти. Уляна дістала з наплічника роман Ремарка, щоб не марнувати часу. Коли вдаль блиснула цятка авто, підняла руку. Зупинилось «БМВ», за кермом – поважний пан із пильним поглядом і абсолютно лисою головою. «Напевно, приховав сивину відсутністю волосся», – жартувала подумки.

Науковець Генріх їхав у Київ, де працював. Дорогою Уляна розповідала йому про

Світлана ФЕДОНЮК

Колісь Уляна хотіла саме такого – зрілого, рівного за інтелектом, витривалого у стосунках. Проте вона й гадки не мала, що саме такими деякі – особливі – мужчини бувають... під шістдесят.

Вони познайомились наприкінці літа. Випадково, на Поліссі. Вона запізнилась на

● ЗОЛОТІ СЛОВА

“ЕРІХ МАРІЯ РЕМАРК (1898 – 1970), видатний німецький письменник ХХ століття, про любов:

«Жінка від кохання розумнішає, а чоловік втрачає голову».

«Любов – чудова річ. Але вона псує характер».

«Любов не терпить пояснень. Їй потрібні вчинки».

«Жодна людина не може стати більш чужою, ніж та, кого ти в минулому любив».

«Жінок треба або обожнювати, або залишати. Третнього не дано».

Ерх Марія Ремарк

Селекціонери постійно працюють над виведенням нових сортів помідорів, тож їх уже налічують сотні.

Серпень – сезон золотих яблук

● НЕХАЙ СМАКУЄ!

Саме таким значенням наділили слово «помідор» італійці, від яких воно і прийшло до нас. Назва «томат» запозичена в ацтеків, а сам овоч походить із Центральної і Південної Америки, де й досі в природі трапляються його дикі сорти. Щоправда, ми вже настільки звикли до помідорів, що вважаємо їх «корінними мешканцями» наших городів і не уявляємо без них української кухні

...КОНСЕРВОВАНІ ЗІ СЛИВАМИ

Урізноманітнити домашні закрутки, щоб вийшло смачно й незвично, зовсім не складно. Знадобляться томати-«сливочки», можна чері, а сливи – тверді, не зовсім стиглі, кислуваті

Інгредієнти: 250 г помідорів, 250 г слив, 1 лавровий лист, по 3 горошини запашного і чорного перцю, 3 гвоздики, 900 мл води, 0,5 ст. л. солі, 2 ст. л. цукру, 50 мл оцту.

Приготування. На дно банки покласти лавровий лист, заповнити її сливами і томатами. Залити окропом, залишити на 10 хвилин. Злити рідину в каструлю, додати 100 мл води. Всипати сіль, цукор, прокип'ятити 5 хвилин. У слоїк вкинути спеції, влити оцет, залити гарячим маринадом, закатати стерильними кришками.

«ПІКАНТНІ»

Гостренькі й ароматні томати за оригінальним рецептом нікого не залишать байдужим

Інгредієнти: помідори, зубочки часнику (за кількістю томатів), селера і петрушка – за смаком, перець болгарський – за бажанням, 1 стручок перцю гіркого, для маринаду – на 1 л води: 1 ст. л. солі (з чубком), 4 ст. л. цукру (з чубком), 1 ч. л. оцтової есенції (або 8 ч. л. оцту 9%).

Приготування. У помідорів акуратно вирізаємо плодоніжки і вставляємо по зубчику часнику. Укладаємо томати в банку, прошаровуючи листочками селери, петрушки, скибочками болгарського перцю. Зверху кладемо невеличкий стручок гіркого перцю, заливаємо окропом на 20 хвилин. Потому воду зливаємо, додаємо сіль, цукор, оцет, доводимо до кипіння, заливаємо гарячим маринадом помідори в банках і закручуємо.

...З ЯБЛУКАМИ

Для консервації знадобляться цілі, однакові за стиглістю та розміром зі щільною м'якоттю помідори і кисло-солодкі соковиті яблука

Інгредієнти: 2,5 кг помідорів, 2 яблука, 1 цибулина, 2 зубчики часнику, 3 гілочки петрушки, 10 горошин гіркого перцю, 2 горошини духмяного перцю, 1 гвоздичка, 3 ст. ложки оцту (9%), 0,5 скл. цукру, 2 ст. ложки солі.

Приготування. Яблука очистити від серцевини і порізати скибочками, цибулю – кільцями, зубці часнику – навпіл (якщо великі, то на кілька шматочків). На дно чистої банки укласти петрушку, часник, спеції, цибулю та яблука, доверху щільно заповнити помідорами. Залити слоїки окропом, залишити на 15 хвилин і злити воду, додати в неї сіль і цукор, прокип'ятити 2 хвилини, додати оцет і знову залити в банки, закатати. Перевернути слоїки, укутати ковдрою і залишити до повного охолодження.

...У ВЛАСНОМУ СОЦІ

Цей рецепт дає змогу отримати відразу дві страви в одній: самі помідорчики, що чудово підійдуть до різних гарнірів і м'ясних наїдків, а також смачний томатний сік, який можна випити або ж використати для приготування борщів чи соусів

Інгредієнти: 2 кг дрібних помідорів, 2 кг великих соковитих помідорів, по 2 горошинки чорного перцю на банку, 2 ст. ложки цукру, 3 ст. ложки солі.

Приготування. Дрібні помідори наколоти у кількох місцях зубочисткою, щоб при консервації вони не потріскалися, і щільно укласти в підготовлені стерилізовані банки. Великі томати, призначені для соку, порізати, скласти в емальовану каструлю, довести до кипіння, але не кип'ятити. Коли трохи схолонуть, протерти через сито, щоб відокремити шкірку і насіння. Додати у томатний сік цукор і сіль, поставити на вогонь, довести до кипіння, трохи проварити і залити ним дрібні помідори в банках. Покласти в кожен слоїк по 2 горошинки чорного перцю. Банки стерилізувати 20 хвилин, закатати, накрити ковдрою і залишити до охолодження. Зберігати у прохолодному місці.

...ПО-КОРЕЙСЬКИ

Любите посмакувати гостреньким? Обов'язково приготуйте такі помідори!

Інгредієнти: 2 кг стиглих томатів, 4 морквини, 5 солодких перчин, 100 мл оцту 9%, 100 мл олії, 5 зубчиків часнику, 1 ч. л. меленого червоного перцю, 2 ст. л. солі, 100 г цукру, зелень (петрушки, кропу, кінзи) — за смаком.

Приготування. Моркву, болгарський перець і часник чистимо і пропускаємо через м'ясорубку, додаємо дрібно нарізану зелень, цукор, сіль, оцет, олію, а також 1 чайну ложку меленого червоного перцю (якщо вам до вподоби досить гострі страви) або пів ложечки – для середньої гостроти. Все ретельно перемішуємо. Помідори миємо, розрізаємо навпіл, видаляємо плодоніжки. У про-

Фото із сайту www.pngwing.com.

З точки зору ботаніки помідори не є ні овочами, ні фруктами – вчені вважають їх ягодами.

Корисні властивості помідорів не погіршуються при тепловій обробці.

Зберігати в'ялені помідори можна за кімнатної температури, але відкриту банку тримайте в холодильнику.

в холодній воді дерев'яного брусочка щілину між духовкою і дверцятами: вентиляція потрібна, щоб томати не пересушилися. Через 2 години знизьте температуру до 100° і сушіть ще 2–3 години. Час в'ялення залежить від соковитості плодів, тому періодично заглядайте в духовку і діставайте достатньо прив'ялені половинки, решта хай доходить. У добре вимитий і висушений слоїк викладіть на дно всі спеції і складайте в нього вийняті з духовки готові помідори. Коли наповните, нагрійте олію, але не кип'ятіть, залийте томати до середини банки, злегка струсіть нею, щоб вийшло повітря знизу, затим долийте доверху, під саму кришку, аби олія покрила помідори повністю. Закрутіть кришку і кілька разів збовтайте банку, щоб кришка також змастилася олією – це запобігатиме утворенню конденсату. Накрийте слоїк рушником і залиште до цілковитого охолодження. Зберігати в'ялені помідори можна за кімнатної температури, але відкриту банку тримайте в холодильнику.

стерилізовані літрові банки укладаємо шар помідорів розрізом донизу, заправляємо 2–3 столовими ложками овочевої суміші, тоді знову помідори і т. д. Заповнені слоїки прикриваємо простерилізованими кришками. Стерилізуємо 25 хвилин і закручуємо. Банки перевертаємо і закутуємо ковдрою до повного охолодження. Зберігаємо у прохолодному місці.

чок», 1 ч. л. базиліку сушеного, 0,5 ч. л. сушеного тим'яну, 1 лавровий листок, дрібка сушеного часнику, 1 гвоздичка, 250 мл рафінованої оливкової олії, 0,5 ч. л. сушеного розмарину, 1 горошина духмяного перцю, дрібка солі (найкраще – морської), кілька горошин чорного перцю.

Приготування. Помідори помийте і розріжте навпіл. За допомогою чайної ложки вийміть з них серцевинку разом із насінням. Викладіть на застелене фольгою деко зрізом донизу половинки томатів, попередньо злегка присоливши кожну. Розігрійте духовку до 120°. В'яльте помідори 2 години на режимі конвекції. Якщо у вашій духовки нема такого режиму, зробіть за допомогою намоченого

ЛЕЧО

Швидко готується і ще швидше з'їдається!

Інгредієнти: 2 кг помідорів, 1,5 кг перцю, 1 кг цибулі, 100 г цукру, 1 ст. л. солі, 2 ст. л. оцту, 1 скл. олії, 1–1,5 скл. води.

Приготування. Помідори помити, порізати й перекрутити через м'ясорубку, додати цукор і прокип'ятити пів години. Тим часом помити, почистити від плодоніжок та насіння й пократити широкою соломкою перець, тонко нарізати цибулю, додати овочі до томатів і варити ще 30 хвилин. Потому посолити, долити води (до бажаної консистенції), олії та оцту. Кип'ятити ще 10 хвилин, а тоді гарячим розкласти у стерильні банки і закатати простерилізованими кришками.

...В'ЯЛЕНІ

Ця закуска родом із Середземномор'я, де її готують на сонці. У наших широтах господині успішно замінили небесне світло духовками й електросушарками, при цьому не надто відступаючи від оригінальної технології

Інгредієнти: 2 кг помідорів-«сливо-

А ви знали, що...

- ◆ Різні сорти помідорів вирощують на всіх континентах, крім Антарктиди.
- ◆ В Європу томати потрапили в середині XVI ст., після відкриття європейцями Нового Світу.
- ◆ У XVII–XVIII ст. ці рослини використовували як декоративні. У Північній Америці їх тривалий час вважали смертельно отруйними: в історії відомий курйоз, коли зі згоди англійського короля Георга III цими «червоними ягодами» намагалися «отруїти» борця за незалежність США Джорджа Вашингтона, який, звісно, вдало пережив «замах».
- ◆ З точки зору ботаніки помідори не є ні овочами, ні фруктами, а ягодами.
- ◆ Перший рецепт страви на основі помідорів був опублікований у книзі рецептів, виданій 1692 року в Неаполі. Автор стверджував, що запозичив його в Іспанії.

- ◆ У середземноморських країнах, зокрема в Італії та Іспанії, популярні холодні супи на основі помідорів, наприклад знаменитий гаспачо.
- ◆ Томати використовують як приправу в сушеному вигляді, причому за 5–10 днів сушіння вони втрачають 85–90% своєї маси.
- ◆ Помідор є біологічним родичем картоплі і тютюну – всі три рослини належать до сімейства пасльонових.
- ◆ Світовим лідером із виробництва цієї культури, причому з величезним відривом, є Китай, за ним – Індія та США.
- ◆ У багатьох країнах учені працюють над виведенням нових сортів помідорів. Наприклад, у Каліфорнійському університеті при схрещенні культурного сорту з диким із Галапагоських островів отримали томати із солонуватим смаком. Як показали досліди, вони добре ростуть на

піщаних ґрунтах при поливі їх морською водою.

- ◆ М'якуш стиглих помідорів у народній медицині використовують для лікування ран та опіків – вони швидко загоюються завдяки високому вмісту у томатах «рослинних антибіотиків» – фітонцидів, які перешкоджають розвитку інфекції.
- ◆ Холін, що міститься в томатах, сприяє зниженню рівня холестерину в крові.
- ◆ Найбільший у світі помідор – заважки 2,9 кг – виростили у штаті Вісконсин (США).
- ◆ Ла Томатіна – щорічне свято, що проходить в останній тиждень серпня в іспанському місті Буньоль. Десятки тисяч учасників приїжджають з різних країн для участі в помідорному побоїщі, азартно закидаючи одне одного цими овочами.
- ◆ Корисні властивості помідорів не погіршуються при тепловій обробці.

Кохану дружину він називав пестливо «моя Коха»

● ПОЧУТТЯ СЛАВЕТНИХ
Жінки любили Володимира Винниченка віддано й відчайдушно і, потрапивши у поле його незбагненної притягальної сили, готові були заради нього на все

Марина ЛУГОВА

СВОЮ ОБРАНИЦЮ ШУКАВ ДУЖЕ ДОВГО

А він охоче заводив романи з багатьма, слідуючи в житті своєму ж принципу: «Кохати можна одночасно двох, трьох, п'ятьох, стільки, скільки вистачить сили тіла і вогню. Любити одночасно можна тільки одного. Врости можна тільки в одну душу, і одна душа тільки може прийняти всю істоту до кінця». Любов'ю письменник називав почуття до тієї жінки, від якої б хотів мати дітей і створити сім'ю. Таку обраницю він шукав дуже довго, а в ході цього пошуку заводив романи, робив експерименти із закоханими в нього представницями прекрасної статі, спостерігав за розгортанням любовних сюжетів, а потім переносив їх у свої твори.

Часом роман-флірт перетворювався на життєву драму чи навіть трагедію. Так сталося з Катериною Голіцинською, яка хотіла покінчити життя самогубством, Софією Задвиною, Марією Барановою, Аллою Пігуловою, Люсею Гольдмерштейн, стосунки з якою

Фото із сайту wikipedia.org.

Портрет Кохи роботи Володимира Винниченка.

Володимир Винниченко і Розалія Лівшиць, яка стала назавжди йому відданою.

завершилися смертю їхнього сина.

Листування із Люсею Гольдмерштейн обірвалося аж у 1911 році, коли в житті Винниченка з'явилася Розалія Лівшиць – його любя Коха, як пестливо називав він свою кохану дружину. Вони познайомилися, ймовірно, 1909 року у містечку Каві ді Лаванья в Італії. Розалія Лівшиць завітала до сестри Віри, а в цей час у її чоловіка Бориса Яковенка гостював відомий у певних колах лавелас Володимир Винниченко.

Винниченки так і не змогли змиритися з фактом неможливості мати нащадків, уживали різних заходів, аби змінити ситуацію. Але чуда так і не сталося.

Вона – студентка медичного факультету Паризького університету, з правильним вихованням, із заможної родини, він – революціонер, якого виключили з Київського університету Святого Володимира, колишній в'язень Лук'янівської тюрми, разом із Михайлом Грушевським видавець часопису «Промінь». Вже тоді на батьківщині за агітаційно-пропагандистську роботу йому «світила» довічна каторга. І хто б міг подумати, що вічний бунтар та вродлива єврейська дівчина зустрілися, щоб залишитися разом на все життя.

Днем одруження вони вважали 28 березня 1911 року. Через вісім літ, у 1919-му, Винниченко напише у своєму щоденнику: «Завтра роковини нашого шлюбу. Ні-

хто, крім нас двох, про цей день не знає. Тільки ми вдвох, він тільки наш. Нас вінчали скелі, сосни, море, сонце, нам кадили духом вереси, нам співали хвилі моря...»

Роза все знала про Люсю, все розуміла і хотіла з нею познайомитися. Люсі Винниченко також згодом повідомив про те, що нарешті він одружився і знайшов ту, яка відповідає його вимогам, ту, яку шукав. Пропонував Люсі приїхати до них у Париж і мати дружні взаємини. Однак для Люсі це була драма, адже

«сім'я» – це означає діти, а її дитина померла. Люся прощається з Винниченком, і на цьому обривається їхнє листування.

«ТИ БУДЕШ СВЯТОЮ МАТІР'Ю...»

Володимир Винниченко зустрів свою істинну любов, жінку, з якою б хотів мати дітей. Вони обоє понад усе прагнули стати батьками. Чоловік мріяв побачити обличчя коханої, схилене над їхньою дитиною. «Ти будеш святою матір'ю. Коха! Ти знаєш, я не раз думаю про тебе в цьому стані. Ти вся будеш променитися материнством...» – писав він. Однак у 1916 році Розалія Яківна перенесла нещасливу вагітність. Це була трагедія для обох.

Життя й справді ніби по-

глузувало над ними. Даруючи випадкових небажаних дітей безлюбним подружжям, природа жорстоко обминувала людей, що готувалися, мріяли, всім серцем бажали сина чи доньку, які могли б стати вінцем цієї любові. Винниченки так і не змогли змиритися з фактом неможливості мати нащадків, уживали різних заходів, аби змінити ситуацію. У 1925 році Винниченко пише: «Коха старанно робить усе, щоб здійснити нашу мрію. Дитина – як губка всмокче весь величезний запас любови і ласки...». Але чуда так і не сталося.

**ВІРНОЮ СВОЄМУ
ЄДИНОМУ КОХАННЮ ВОНА
ЗАЛИШИЛАСЯ Й ПО ЙОГО
СМЕРТІ**

Пройшовши вир революційної політичної боротьби, подружжя у 1920 році назавжди залишає Україну. Після п'ятирічного життя в Німеччині переїздить до Парижа, а згодом – на хутірець-садибу «Закуток» біля міста Канни, у громаді Мужен, департаменту Приморських Альп. На придбаній території стояла напівзруйнована стара двоповерхова хата – колишня пекарня, якій було 250 років і яку називали «Ле Фур» (піч) – та запущений сад-город. Страшенні бідкування, виснажлива фізична праця, літературна діяльність, філософські роздуми над сенсом людського життя, постійна туга за Україною і піклування про її долю – усе це стало основним змістом життя Винниченка у Франції.

Тут Розалія поступово освоювала професії садівниці й городниці, а Володимир займався літературною творчістю. Родина вирощувала овочі й фрукти для власного столу та на продаж. Але із сільським господарством не склалося – бракувало сил і досвіду, тому частину угідь довелося продати.

У Франції подружжя не розкошувало, але жили в злагоді та гармонії, вони навчилися співіснувати, радувати, цінувати одне одного. Одному Господу відомо, чого досяг би Володимир Кирилович, скільки справ і творів він завершив би, якби поряд і в роки негарздів, і в роки радості не була б завжди надійна, незрадлива Розалія.

За кордоном у Винниченка з'явилася ще одне захоплення – живопис. Зберігся портрет Кохи, яка не була в його бурх-

Фото із сайту nasky.uol.ua/ukr-lybgorod.com.

Дружина Володимира Кириловича – Розалія Лівшиць.

ливному житті ні першою, ні єдиною, але назавжди стала йому відданою.

Вірною своєму єдиному коханню вона залишилася й по його смерті. Розалія Яківна пережила Володимира Кириловича на вісім років. Саме вона збрала й зберегла весь архів Винниченка. А вже Розалія була не просто дружиною письменника. Вона до останніх днів залишалася першою леді Української Народної Республіки. Дружина передала архів Володимира Винниченка на зберігання до Архіву Української Вільної Академії Наук у США і заповіла, щоб його перевезли до України, коли вона стане незалежною.

Розалія Яківна ще 1959 року ні хвилини не сумнівалася, що Україна стане вільною, суверенною, незалежною державою. Бо в цьому ніколи не сумнівався її чоловік – Володимир Винниченко. А його прощоту вона вірила завжди.

...У містечку Мужен на півдні Франції знайшли свій останній спочинок перший український прем'єр, письменник, художник Володимир Винниченко (він помер 6 березня 1951 року) і його кохана дружина Розалія Яківна Винниченко. Після їхньої смерті «Закуток» втратив свою душу, хоч господарями його стали художники – вихідці з України.

Фото із сайту kf-ks.info.

Письменник заводив романи, спостерігав за розгортанням любовних сюжетів, а потім переносив їх у свої твори.

Фотоколаж із сайту obozrevatel.com.

«Я кохала все у Мохаммедові. Але це стало тяжкою роботою».

Чому 83-літня бабуся пішла від свого 37-річного чоловіка

● ЛЮБОВ – ЗЛА

«Замість того, щоб кохатись, ми сперечались»

Лія ЛІС

Британка Айріс Джонс та єгиптянин Мохаммед Ібрагім, які нарobili шуму в інтернеті своїм одруженням, розірвали стосунки після двох років шлюбу.

Описуючи, чим закінчився їхній казковий роман, Айріс сказала: «Ніколи не думала, що закохаюся в когось на 46 років молодшого, але я це зробила. Я кохала все у Мохаммедові. Але це стало важкою роботою. Раніше в нас було чудове сексуальне життя, але потім замість того, щоб кохатися, ми весь час сперечалися про все. Я більше не можу цього робити. Я не закоханий підліток. Мені 83 роки».

Айріс сказала, що їй просто потрібне спокійне життя, яке вона знайшла зі своїм котом – містером Тіббсом. «Я купила його лише

через декілька днів після того, як Мохаммед з'їхав, і він ідеальний компаньйон. Він ніколи не скаржиться, дуже тихий і красивий – я його обожнюю. І він дуже щасливий тут, не створює безладу. Я зовсім не сумую за Мохаммедом. Найбільше мене дратувало, коли він пішов, що він забрав мої криветки у клярі, які я запланувала на вечерю того дня».

Зазначимо, що Айріс Джонс прославилася тим, що закрутила роман зі своїм єгипетським кохан-

Ніколи не думала, що закохаюся у когось на 46 років молодшого, але я це зробила.

цем Мохаммедом у 2019-му, через рік пара одружилася. Пенсіонерка була відома тим, що докладно обговорювала їхнє сексуальне життя. До речі, їхній шлюб означав, що єгиптянин отримав візу для перебування у Великій Британії.

● АНЕКДОТИ ПРО КОХАННЯ

– Олю, коли вже заміж?
– Ой не знаю, Галю... Дала оголошення, що шукаю вірного супутника життя, то мені тільки із собачого притулку подзвонили...

– Коханий, ти любиш мене?
– Знову?! Так ми ніколи не накопичимо на ремонт квартири!

– Дорогий, а подаруєш мені айфон?

– Люба, можу! Але з однією умовою...

– Я згодна на все!
– Кредит оформлю на тебе.

– Мамо, правда, що кожна дитина повинна мати батька?

– Правда, синку.
– Тоді чому в нашій родині троє дітей, а тато лише один?

– Люба, порадь, що мені почитати...

– Почитай «Отче Наш», поки я дочитую переписку у твоєму телефоні!

Дружина – це справді дивовижна й унікальна людина. Вона примудряється знаходити речі там, де їх реально не було, коли шукав чоловік.

Чому перегляд порнографії є гріхом і як церква пропонує боротися з цим

Фото із сайту rodyna.org.ua.

● **СВЯТЕ І ГРІШНЕ** Що ж таке порнографія з позиції Церкви? Це насамперед злочин, важка моральна шкода для безсмертної душі

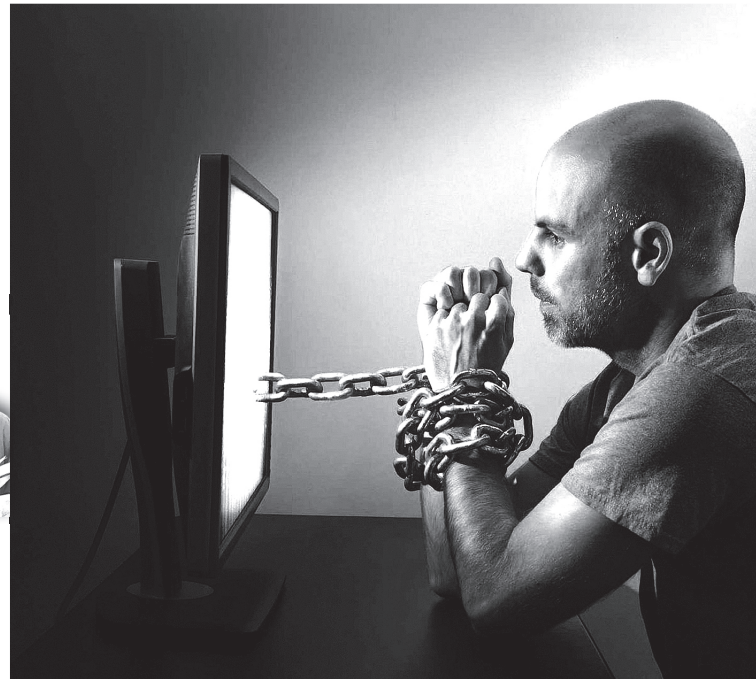
Ігор Андрус ВЕРЕТКА КАЗМІРЧУК, настоятель храму Волинської ікони Божої Матері с. Богущівка Луцького району Іоанно-Богословського деканату та храму Св. Ап. Андрія Першованого с. Верхівка Луцького району Успенського деканату

Три основні складові цього гріха: пожадливість тілесна, пожадливість очей і пиша життєва (1 Івана 2:16). Порнографія, безумовно, є причиною тілесної пожадливості і хтивості наших очей.

Вона призводить до звикання (2 Петра 2:19), руйнування (Ефесянам 4:19) і дедалі глибше затягує у гріх (Римлянам 6:19). Хтивість до інших людей, яка оселилася у нашій свідомості (сутність порнографії), є образливою для Господа (Мт. 5:28). Коли залежність від порнографії починає диктувати правила людського існування, це свідчить про те, що людина не є спасенною (1 Коринфянам 6:9).

У вас коли-небудь було так, що ось розумієш, що твориш гріх, а зупинитися не можеш? Зарікання собі даєш, каєшся перед Богом, але проходить якийсь час і знову зісковзуєш у бруд цього гріха? Диявол через порнографію вводить людину незримо і «привабливо» у свій світ, а коли вона починає усвідомлювати, що це погано, сили зла, як колись Саула після спиритичного сеансу, кажуть: ти вже втрачена для неба, Бог тебе не зможе врятувати, тому заспокойся і віддайся цілком мені. Небезпека

Диявол через перегляд оголених тіл і статевих сцен заковує вас у свої ланцюги...

порнографії якраз і полягає в тому, що вона здається безневинною розвагою, і той, хто захоплюється нею, думає, що він у будь-який момент зможе залишити її. Але це не так. Порнографія – це справжня залежність.

Ісус підкреслює здатність побаченого відвести нас від Бога такими словами: «Світильник для тіла є око. Отже,

ніх, але й будь-якої жінки.

Для православних християн перегляд порнографії є гріхом з кількох причин.

1. Порнографія може сприяти об'єктифікації людей, де вони розглядаються як засоби задоволення сексуальних потреб, а не як особистості з власними цінностями й гідністю. Це порушує принципи людської поваги й руйнує

“ **Небезпека порнографії якраз і полягає в тому, що вона здається безневинною розвагою, і той, хто захоплюється нею, думає, що він у будь-який момент зможе залишити її. Але це не так. Порнографія – це справжня залежність.**

якщо око твоє буде здорове, то й усе тіло твоє буде світле» (Мт. 6:22). Ісус попереджає, що, хто дивиться на жінку «ласо, той уже вчинив із нею перелюб у серці своєму», або, іншими словами, в думках своїх (Мт. 5:28). Зауважте, що Ісус не обмежується чоловічим прагненням тільки заміж-

приватність та інтимні стосунки між чоловіком і жінкою.

2. Порнографія може створювати нереальні стандарти щодо сексуальності та зовнішності, що може призводити до зниження самооцінки та зниження поваги до себе й до інших. Це може зумовити розлад у взаєминах, особли-

во в парах або сім'ях, оскільки спричинятиме зміщення уваги від здорових стосунків і взаєморозуміння до бажання постійного задоволення.

Християнська традиція наголошує на тому, що сексуальні стосунки мають бути практиковані лише в рамках шлюбу як прояв любові та відданості одне одному.

Щодо того, як церква пропонує боротися з цим. Треба визнати, що ви залежні від порнографії, під час сповіді і від щирого серця розкаятися. Існують деякі загальні підходи, які можуть включати:

а) молитву і духовну підтримку: звернення до віри і молитва можуть допомогти людям зміцнити свою внутрішню волю та бажання припинити перегляд порно;

б) духовне наставництво: люди можуть звертатися до священника або духовного наставника, щоб отримати допомогу та підтримку у боротьбі з цією проблемою;

в) контроль над засобами інформації: люди можуть намагатися обмежити свій доступ до порнографії, наприклад, встановивши фільтри на своїх пристроях, що допоможе запобігти ненавмисному перегляду...

Важливо зрозуміти, що боротьба зі споживанням порнографії може бути складним процесом і підтримка інших людей та духовних лідерів можуть бути важливими факторами у цьому процесі.

Ісус із терпеливістю сприймав усе, за винятком гріха. Коли справа дійшла до гріха, Ісус не прийняв жодних пояснень. Його порада? Вирви гріх. Виріж його. Ніхто не потрапляє до Царства Божого за інерцією. Він говорить нам: «Ті, що вживають силу, силоміць беруть його» (Мт. 11, 12). Чи ви терпите гріх у своєму житті? Люди, які мають рак, не терплять його. Люди з проказою не терплять її. То з якого дива ви терпите гріх? Чоловіки, якщо ви захопилися порнографією, не миріться з цим більше! Знищіть її! Нещадно завдайте їй удару. Покажіть, хто в домі господар. Боріться так, наче ваше життя залежить від цього, адже у багатьох аспектах так воно і є, і це губить вас і вашу сім'ю.

встати не мо-о-жу, ноги не-е-наче не мої...

– Тоді доведеться брати на руки й нести. А вас прошу піти зі мною (це – до мене), бо хтозна, що подумає мати.

Мама відчинила хвіртку й, побачивши на руках хлопця свою доньку в моєму супроводі, схвильовано вигукнула:

– О Господи, що трапилось? Що ви з Вікою зробили?

– Успішно доставили додому – всього-на-всього, – промовив Андрій.

– А чому сама не йде?

– Краще скажіть, куди її нести...

– Ні-і-куди не не-е-сїть, ви такий тепленький і па-а-хнете га-а-рно, – почала приходити до тями Вікторія.

Наступного дня у дівчини страшенно боліла голова, а їй телефонували всі, у кого цікавився її адресою Андрій. Лише в понеділок набралася сил і викликала таксі, яке доставило її в суботу вночі додому, аби вибачитися за свій стан і подякувати водієві за чуйне ставлення. За кермом був сивуватий симпатичний чоловік.

– То це ви бачили мою ганьбу? – запитала, зашарівшись.

– Ні, дівчино, не я, а мій син.

– Чому ж він не приїхав?

– Бо таксу я, а він того вечора, краще сказати ночі, мене просто замінив. Андрій – військовий.

– Передайте йому, що мені дуже соромно. Ми вчора з нареченими підбили підсумки весілля. І докопались, що це одна з моїх подруг так «пожартувала» зі мною, роблячи коктейль із горілкою. Я дуже вдячна вашому Андрієві й навіть запам'ятала аромат його одеколону. Я оплачу ваш виклик.

– Не треба, я радий, що ви саме така. Будьте здорові й не довіряйте більше своїй подрузі!

Це було надвечір 21 лютого. А 24-го розпочалося повномасштабне вторгнення росії в Україну. Війна... Андрій терміново виїхав у відрядження до Миколаєва. Попросив батька доставити Вікторії букет із дев'ятнадцяти розкішних рожевих троянд.

– Звідки він знає, що це мій улюблений колір? – приймаючи квіти, розчулено запитала дівчина. – І чому саме дев'ятнадцять?

– Щоб не забула, коли ви познайомились... А рожевий вам дуже пасує!

Днями зателефонувала моя внучка, косметологом та подругою якої є Вікторія, і повідомила, що після трьох короточасних зустрічей у воєнний час Андрій запропонував дівчині вийти за нього заміж. Віка дала згоду. Весілля відбудеться відразу після Перемоги. Це зовсім скоро! Так що готуйтеся, бабусю, ти ж – головний свідок їхнього знайомства!

«Я дуже вдячна вашому Андрієві й навіть запам'ятала аромат його одеколону».

Кока-кола з горілкою, або

Весілля зовсім скоро.

Після Перемоги!

● НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ

Закінчення. Початок на с. 16

Таїсія КРИСЬКО, «Ваш інтерес»

Те «недалечко» тривало дві з половиною години. Бо Вікторія назвала адресу й мирно заснула. Виявилось, сказала вона той дім і квартиру, де раніше мешкала п'ять років. Таксист Андрій піднявся на сьомий поверх, а немолода жінка, яка відчинила двері, повідомила, що Вікторія продала її доньці квартиру й переїхала звідси, придбавши собі двоповерховий будинок у приватному секторі. Адреси не залишила. Андрій повернувся й заклопотано набрав номер свого тата. Це він таксує, а Андрій увечері його замінив, бо сусіди запросили батьків у гості. «До дванадцятої попрацюєш і здаєш зміну», – сказав тато. «Не виходить у мене вчасно здати зміну, – повідомив син, – не можу пасажирку доставити на місце. Перебрала на весіллі й заснула».

– Ого! Скільки працюю – не траплялося подібного. А гарна хоч?

– Ця-рів-на!

– Ну, якщо не знайдеш куди везти – забереш додому, не кататися ж з нею всю ніч, – «заспокоїв» тато.

Андрій озирнувся назад і замилювався сплячою красунею. Не втримався й сфотографував. А тоді взяв її рожевий клатч із бі-

“**Передайте йому, що мені дуже соромно. Ми вчора з нареченими підбили підсумки весілля. І докопались, що це одна з моїх подруг так «пожартувала» зі мною, роблячи коктейль із горілкою.**

лою смужкою і дістав телефон.

Кого не набере – ніхто не знає адреси її нового помешкання або не хоче говорити з незнайомим чоловіком. Одній жінці змушений був зізнатися, що він таксист, а дівчина «відключилася, перебравши спиртного». «Значить, це не Вікторія! Вона не п'є», – відповіли йому. Нарешті у великому списку хлопець побачив запис «Мама». Вона й назвала адресу.

– Віко, прокидайтеся, будь ласка, – просить Андрій.

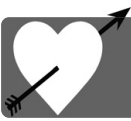
– Чо-о-го ра-а-птом? Ви вза-а-галі хто?

– Таксист.

– А-а-а, а я вам що – за-а-важаю? Дорогу перейшла у не-е-встановленому місці? Ідьте со-о-бі на здо-о-ров'я...

– Та вже приїхав. Підводьтєся потихеньку й виходьтє. Ось ваш палац, ледве знайшли.

– Чо-о-го ви мене ви-и-га-а-аняєте? Мені тут у вас сподо-о-балось. Якийсь ви не-е-че-е-мний... Невже не видно, що я

Підписуйтесь на наш Telegram-канал ІСТОРІЇ КОХАННЯ

Квітка кольору неба

● **КВІТКОВА ПІДКОВА** Невелика рослина з англійською назвою Baby Blue Eyes (дівочі блакитні очі), або американська незабудка, – це немофіла. Загалом її є кілька сортів із квітками різного забарвлення (білі, біло-блакитні, білі з блакитною або пурпуровою цяткою на кінчику кожної пелюстки, фіолетові – майже чорні з білою окантовкою по краях пелюсток). Вона не завжди блакитна, але завжди чарівна і приваблива

Софія В'ЯДАЧ

Немофіла стійка до захворювань і може рости в місцевостях з різним кліматом. На думку експертів, вона дуже швидко стане поширеною в Україні і матиме попит серед квітників. Адже вирізняється не тільки своєю невибагливістю удогледі, а також чудовим ніжним виглядом. У нас немофіла розпускається наприкінці червня (сіяти на розсаду потрібно у квітні). Період її цвітіння – аж до вересня-жовтня (посів здійснюють у липні у відкритий

Дивовижні поля немофіли можна побачити в Японії, США, Канаді та Мексиці. Сподіваємося, ці квіти дуже швидко стануть поширеними і в Україні.

невеликій височині або забезпечити хороший відтік води. Місце для вирощування слід обирати сонячне або півтінь. Якщо стоїть суха погода, необхідно два-три рази

Немофіла може цвісти кілька разів за сезон. Для цього потрібно в середині літа провести обрізку, що посприє рясній бутонізації.

ти у вигляді хвиль або по канту квіткової клумби, бічних сторонах доріжки. Сучасні садівники часто використовують їх для зонування території насаджень. Тому цей сорт популярний в усьому світі. Неймовірний вигляд має скупчення немофіли біля водойм. Також вона буде доречною на альпійській гірці як її доповнювальний елемент. Нерідко вирощують немофіли в підвісних і звичайних квіткових горщиках. Ці квіти прекрасно уживаються з іншими видами рослин. Тож можна створити розкішну клумбу з комбінацією різних сортів і видів однолітників. Немофіла добре поєднується з великими білими або кольоровими ромашками, календулою, дзвіночками і флоксами.

Наприклад, у Японському національному приморському парку Hitachi немофілами блакитного кольору засіяний пагорб (більш як 4 мільйони квіток), що створює захопливий вид з панорамою на океан. Щорічно парк відвідують тисячі туристів, милуючись небесною красою рослини. Дивовижні поля немофіли можна побачити також у США, Канаді та Мексиці. Тож американська незабудка є прекрасним варіантом для декоративних насаджень у різних кліматичних зонах.

Джерело: tdazovcable.kiev.ua.

Немофілу можна було б назвати ідеальним варіантом для садового дизайну, якби вона не була однолітником. І все ж ця квітка є чудовою окрасою будь-якої ландшафтної зони.

грунт). Рослина може квітнути кілька разів за сезон. Для цього потрібно в середині літа провести обрізку, що посприє рясній бутонізації – і куці матимуть акуратний вигляд. Немофіла не потребує особливої підгодівлі. Якщо при посіві внесли живильну суміш і ґрунт на вашій ділянці насичений, то можна більше нічим не удобрювати. На пісних землях рослину підживлюють двічі: в період бутонізації та під час цвітіння. А ось шкідники їй не страшні, єдине, що може на неї згубно вплинути, – сухість. Надлишок вологи і тривале затоплення теж призводять до загибелі кореневої системи, тому найкраще садити немофілу на

на тиждень поливати, у спеку рекомендують ще й обприскувати. Проводити таку процедуру слід вранці або ввечері, щоб рослина від нагрітої води не отримала опіків. Якщо знехтувати цими вимогами, то перестане цвісти.

Мабуть, немофілу можна було б назвати ідеальним варіантом для садового дизайну, якби вона не була однолітником. І все ж ця квітка є чудовою окрасою будь-якої ландшафтної зони.

Її можна посадити на різних за формами і розташуванням грядках, створюючи при цьому неповторний дизайн ділянки: наприклад, блакитні немофіли висади-

Кущі троянд у формі віяла

● **МАЛЕНЬКА ХИТРІСТЬ**
Такі посадки біля стін та огорож виглядають просто розкішно

Щоб троянда росла таким чином, яму потрібно викопати на відстані 45 см від стіни чи паркану і посадити в неї кущ обов'язково під нахилом.

По стіні чи огорожі натягнути дроти – горизонтально. Їх кількість залежить від висоти троянди, але на початковому етапі вистачить і 3-4 лінії.

Також можна використовувати спеціальні опори, які продаються в садових центрах, або змайструвати їх самостійно.

Поступово, коли троянда зростатиме, підв'яжуйте її гілки на дроти, краще спрямовувати їх також горизонтально. Вийде справжнє віяло з великою кількістю квітів.

Для прикладу, таким способом можна посадити англійську троянду Леді оф Шалотт або троянди Пьер де Ронсар і Марітім.

Джерело: телеграм-чат «Садівник».

Горизонтальне розташування гілок дає їм змогу випустити якомога більше молодих пагонів, що забезпечить щедру квітучість.

Як правильно зрізати та сушити лаванду

● ВАРТО ЗНАТИ

Ця рослина може бути не лише ароматичною окрасою ділянки, а й оригінальною добавкою до напоїв та десертів і навіть лікувальним засобом. Але період цвітіння лаванди недовгий, і щоб зберегти всі корисні властивості, важливо знати, як її заготовляти

Фото із сайту zaxid.net.

Зрізати слід не тільки суцвіття, а й стебла з листям довжиною 15–20 см.

ється натягнути імпровізований тент, який захистить рослини від надлишку вологи.

Не допускайте утворення насіння – це суттєво знижує лікарську та ароматичну цінність лаванди. Зрізайте квіти зранку, коли роса повністю випарувалася. Але не тільки суцвіття, а й стебла з листям довжиною 15–20 см. Використовуйте гострий ніж, серп або садові ножиці – так уникнете надмірної втрати ефірних олій.

Залежно від сорту ці квіти готові до збору з червня до середини жовтня. Основний критерій, який вказує, що лаванду вже можна зрізати, – суцвіття, які відкрилися не більше ніж на половині всього «колоска»: саме на цьому етапі цвітіння ви зможете як висушити лаванду, щоб вона не обсіпалася, так і зберегти в ній максимальну кількість ефірних олій.

Для збору лаванди потрібно вибрати сухий та сонячний день, а ще краще, щоб за 2–3 дні до зрізання квітів не було опадів (полив також припиніть за 2–3 дні). Якщо дощова погода, за кілька днів до збору рекоменду-

В'ялення

Зрізану лаванду розстеліть одним шаром на будь-якій горизонтальній поверхні, що добре провітрюється (наприклад, на підвіконні відчиненого вікна), і з періодичністю раз на 3–4 години перевертайте її. Коли листя втратить тургор (це може спостерігатися через 3–10 годин, залежно від температури та вологості повітря), можна приступати безпосередньо до сушіння.

“**Про те, що квіти добре висушені, але не пересохли, свідчить легке їх відділення від стебла.**

В'ялення можна пропустити, якщо перед збиранням лаванди довго не було дощів. Але якщо погода підвела вас – не ігноруйте цей етап, тому що він дозволяє швидко позбавити рослини від надлишку поверхневої вологи, що провокує розвиток цвілі. Також на етапі під'ялювання можна позбутися сміття, сухого листя та комах, що випадково потрапили в квіти.

Сушіння пучками (по 20–30 рослин у кожному)

Проводиться у підвішеному

стані суцвіттями вниз у сухому та добре вентилярованому приміщенні.

...на папері

Розстеліть чистий папір на столі, підвіконні, великій решітці тощо, і на нього викладіть одним шаром лаванду. 2–3 рази на день акуратно ворухіть стебла.

...в електросушарці (за мінімальною температурою)

Цей спосіб є крайнім заходом на той випадок, якщо погодні умови не сприятливі для сушіння на вулиці, а в приміщенні для цього немає місця. Рекомендується попередньо під'ялити лаванду, щоб «запечатати» ефірні олії в тканинах рослини.

Залежно від способу сушіння, температури та вологості навколишнього середовища, стану лаванди перед зрізанням процес може зайняти від кількох днів до 2–3 тижнів. Про те, що квіти добре висушені, але не пересохли, свідчить легке їх відділення від стебла. Якщо ж квіти обсіпаються при найменшому дотику – ви запізналися зі збором або пересушили їх.

Заготовляючи лаванду для створення декоративних композицій, важливо зберегти її забарвлення – який би спосіб сушіння не обрали, забезпечте темряву, інакше її колір зблякне.

Джерело: zaxid.net.

Божий дарунок для насолоди душі

Фото із сайту zaxid.net.

Існує повір'я, що аромат лаванди здатний привабити взаємне кохання.

● КВІТИ В ЛЕГЕНДАХ

Ще з давніх-давен вважається, що лаванда може захистити будинок від недобрих духів, негараздів і пристриту

Про цю рослину склали легенди та оповіді. В одній із них йдеться про те, що Бог подарував кілька видів пахучих цілющих трав Адаму та Єві, коли перші люди були вигнані з Раю. Таким чином Всевишній хотів полегшити їхню страждання та тяжку долю. Серед цих трав була і лаванда – для насолоди душі.

В іншій легенді розповідається про те, що до лаванди повернувся її неймовірний аромат як дарунок від Діви Марії. Річ у

тому, що колись ця рослина росла в Божому саду, а після того, як потрапила на землю, втратила свій чарівний запах. Так ось Марія сушила на кущах лаванди пелюшки новонародженого Ісуса, а коли білизна висихала, насичувалася приємними пахощами. Так завдяки Святому Духу і щедрості Діви Марії ця квітка знову набула свого шарму.

У давні часи вважали, що аромат лаванди здатний привабити взаємне кохання. Тож якщо носити у кишені чи за

Серпень кличе до роботи

● У ЗАПИСНИЧОК

Цього місяця розсаджують кущі багаторічників, котрі розрослися: ірисів, півоній, лілій, конвалій та примул

Ці квіти вже закінчили своє зростання і до вересня перебувають у стані відносного спокою. Отже, серпень – найкращий час для їх розмноження діленням куща. Акуратно викопайте рослину, очистіть

коріння від ґрунту і зріжте листя. Руками чи ножем розділіть кущ на частини. Рани присипте деревним вугіллям. У ямки для висаджування додайте добрив, щоб кілька років рослини прекрасно цвіли. Беручись до справи, обов'язково зверніться із Місячним календарем і прогнозом погоди. Якщо на вулиці панує 30-градусна спека, то пересаджувати квіти методом ділення не варто – велика ймовірність того, що вони не приживуться.

пазухою гілочку цієї рослини, то обов'язково незабаром зустрінете свого нареченого або наречену.

Якщо гілочка буде у заміжньої жінки, лаванда допоможе їй на довгі роки зберегти свою красу для чоловіка. Крім того, існує повір'я, що, якщо чоловік, що прийшов до вас у будинок, витре руки серветкою, в якій були загорнуті суцвіття, він тут

же беззастережно закохається у господиню.

Також існував весільний обряд: висушені квіти кидали на наречених, щоб їхнє кохання не згасало, а біди – обходили стороною. Взагалі раніше вважали, що засушена лаванда обов'язково має бути в кожній оселі, і тоді сім'ї не будуть страшні негаразди та суперечності.

Джерело: flowers.ua.

Кока-кола з горілкою, або Весілля зовсім скоро. Після Перемоги!

● **НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ** Коли до весільної зали зайшла Віка – всі відразу звернули на неї увагу. Середнього зросту струнка русьва дівчина просто сяяла красою. Дуже личив їй рожевий брючний костюм із білою блузкою і такого ж кольору з білою вставкою туфлі на високій підшві та, відповідно, інші аксесуари. Застілля вже було в розпалі, тож ведучий Олексій представив присутнім запізнілу гостю як косметолога нареченої й весело повідомив, що місце для неї ретельно беруть дві подружки – Алла й Аліна

ФОТО: САНТУ МОЛІТЯНІУСЬКИЙ

Тайсія КРИСЬКО, «Ваш інтерес»

— Щось ти дуже забарилася, Вікусю, в такий день, – з докором прошепотіла Аліна. – Всіх грошей не заробиш, подружко...

– Про які гроші мова? Мені мама сюрприз влаштувала – без попередження приїхала. Зателефонувала з вокзалу щаслива така й просить зустріти. У моєї новій хаті вона ж ще не була. То я повідомила молодим про можливе своє запізнення й попросила вибачення.

– Яке враження справила твоя барлога на маму?

– Ой, наче сподобалась. Мені ніколи було слухати – на весілля ж поспішала.

– А нас з Алінкою коли на новосілля запросиш? – втрутилася у розмову Алла.

– Як тільки буду готова – так і відразу!

– За це тобі наливаємо штрафну! Ти вже три тости пропустила! – каже Аліна.

– Дівчата, жодних штраф-

«Жодних штрафних, хіба забули, що я крім кока-коли нічого не вживаю».

них, хіба забули, що я крім кока-коли нічого не вживаю.

– Авжеж, знаємо, що скромнішої від тебе на світі нема, давай вип'ємо за щастя закоханих молодят, – запропонувала Аліна, піднявши келих із червоним вином.

Підступна дівчина вирішила помститися чарівній Вікторії за те, що про неї високої думки її коханий хлопець Костя. Аліні здається, що він постійно порівнює поведінку обох дівчат на вечірках не на її користь. Спить і бачить себе

поруч з тією скромницею. «Настав час розплати, – подумала вона і почала непомітно доливати в бокал Віки з кока-колою трохи горілки. І та на очах присутніх поступово стала змінюватися. Взавши мікрофон, сміливо продемонстру-

вала свій поетичний талант, співала в караоке, розкуто танцювала. Спустившись на другий поверх з туалетної кімнати, забула, що весілля її подружки на третьому й потрапила на чийсь ювілейний день народження на другому. Таку милу дівчину відразу ж потягли в танок захмелілі гості, а тоді посадили за стіл і пригощали. Розгледівши, що це не та компанія, Вікторія, тримаючись за перила, повернулася на «своє» весілля. Наприкінці заходу не могла второпати, чому ноги підкошуються, відмовилися її слухати. Всі танцюють, а вона сидить за столом і лише ніяково всміхається на радість Аліні. Алла теж не розуміла, чому кока-кола цього разу так негативно вплинула на стан Віки. Вони удвох ледь довели її до таксі, де вже була я, допомогли вмотитися на задньому сидінні.

– І куди мені везти це дивне створіння? – посміхаючись, запитав дівчат молодий водій.

– Ми не знаємо її нової адреси, Віка півтора місяця тому, на початку січня, придбала новий дім. Сподіваємось, вона сама скаже, куди їхати, – відповіла Алла. – Ви спочатку її доставте, це десь

«Настав час розплати», – подумала вона і почала непомітно доливати в бокал Віки з кока-колою трохи горілки. І та на очах присутніх поступово стала змінюватися.

тут недалеко, а тоді вже тьотю у готель повезете.

Закінчення на с. 13

● КОНКУРС РОМАНТИЧНИХ ІСТОРІЙ

Кохання може все!

Друзі! Розкажіть свою романтичну історію, яка змусить чиєсь серце стукати по-особливому. Переконані, ви це зможете

Ваша історія має розпочинатися або закінчуватися словами: «Скільки років кохаю, а закохуюсь у тебе щодня».

Обсяг оповідання – до 2 друкованих сторінок формату А4 шрифтом 14 (або до 4500 символів).

Ваші історії приймаються до 24 серпня 2023 року на адресу: Газета «Так ніхто не кохав», 43016, вул. Ковельська, 2, м. Луцьк Волинської області (або на електронну – takvolyn@gmail.com).

Найкращі оповідання будуть опубліковані в нашому виданні «Так ніхто не кохав», а їхні автори отримають від редакції подарунки. А ще раді були б почути від вас адреси, про які просто і велично кажуть: «Тут живе справжня Любов».

Творімо газету разом!!!

ФОТО: САНТУ МОЛІТЯНІУСЬКИЙ

